

Quinze anys d'Empresa i Clima

La Fundació porta les seves inicials i compta amb un equip de 7 persones, format íntegrament per dones. Enguany celebraran l'aniversari amb uns premis.

Teletreballant des de Bitem.

Tot i que viu a Barcelona i viatja molt, actualment Elvira Carles teletreballa alguns dies des de Bitem, «entre la biblioteca i els tarongers».

gada tingués coneixements sanitaris. Vaig passar del laboratori a recórrer tot Catalunya, on en aquell moment hi havia més de mil abocadors incontrolats, per netejar-los. M'encanta anar a buscar bolets i la feina em donava l'oportunitat de voltar els boscos del país.

Què li va aportar?

La trajectòria en el món dels residus va ser molt àmplia, durant uns quinze anys. L'empresa va ser absorbida per la multinacional BFI, amb la seu a Houston, i vaig estar vivint i treballant a Sud-amèrica durant un temps. Allí vaig aprendre, per exemple, que el biogàs que fan els abocadors, els americans ja l'aprofitaven per als forns d'una ceràmica, substituint un combustible fòssil com és el gas natural. Això explicat ara té sentit, però en aquell moment era molt novedós.

Va passar llavors al camp de la sostenibilitat.

Al 2000 torno de Buenos Aires a Barcelona perquè amb 36 anys volia ser mare. En principi no busco feina perquè tenia ganes de descansar, però només tres dies després em vaig trobar amb un empresari que coneixia, vinculat a la Cambra de Comerç de Barcelona, on buscaven una persona que sabés molt d'aigües, residus i energia. Així vaig començar a treballar a la Cambra, en l'àrea de sostenibilitat, per donar servei a les empreses, primer de l'àrea de Barcelona i després de tot Espanya. Allí el que vaig aprendre, i em va costar, és tot allò relacionat amb la legislació. La meua filla Anna va néixer el 30 de juliol del 2001.

Com sorgeix la Fundació Empresa i Clima?

L'estiu del 2004 va ser un punt d'inflexió, un d'aquells fets que et canvia la vida: el meu equip va marxar de vacances i el vaig dedicar a estudiar a fons el Protocol de Kyoto, que havia subscrit el govern de José María Aznar, jo crec que sense haver-se'n llegit. Quan vaig acabar, vaig pensar, si això algun dia es posa en marxa, ho haurem de canviar tot: la mobilitat haurà de ser elèctrica, els edificis hauran de ser eficients, haurem de calcular les emissions que genera la nostra activitat. Això ara ens sona molt, però a principis dels anys 2000 no. I vaig dissenyar la fundació.

I a què es dedica?

És una fundació sense ànim de lucre que treballa per a les empreses, de qualsevol sector, mida i procedència, per ajudar-les a ser més eficients. Calculem la seva petjada. Ens hem trobat empreses que fan més emissions que una cimetiera, i els ajudem i oferim alternatives per a reduir-ho (per exemple, canviant el transport per carretera per la via marítima). També hem fet 31 projectes de co-

La directora de la Fundació Empresa i Clima, a la plaça de la catedral amb vistes al riu Ebre. FOTO: JOAN REVILLAS

operació, a Xile, Perú, Brasil o El Salvador.

Alguna empresa del territori?

Amb nosaltres estan, per exemple, Mistral Bonsai de Camarles o el grup Borges, de Reus, entre les 110 empreses de 15 països.

Com arrenca?

El primer que va creure en el projecte va ser Joan Planes, fundador de la multinacional Fluidra, que ara és el president de la Fundació. Vam arrencar amb el suport, el primer any, de la Cambra de Barcelona. No hi volem administracions, perquè no volem que un canvi de color polític condicione la tasca. Però el motiu principal és que els polítics tenen una visió molt a curt termini, mentre que l'empresari fa inversions pensant en la següent generació.

Es van trobar amb algun entrebanc?

El problema va ser que al 2008 va arribar la crisi econòmica, així que els primers anys ens vam centrar molt en projectes de cooperació, amb finançament de bancs multilaterals. Però poc a poc les empreses s'hi van anar sumant. Els fem ser més eficients i amb això també guanyen diners.

Com arriba a les COP?

Al setembre del 2010, les Nacions Unides buscava entitats per a ser 'Observers' i ens van escollir. Ens van donar la categoria d'Observer per un any, acreditats per anar a les negociacions del clima i poder treballar en aquelles taules de negociació. Entre el 2010 i el 2015 ens van anar renovant cada any i a partir del 2015 vam ser ja permanents.

Què suposa això?

Cada any ens donen acreditacions perquè les nostres empreses puguin ser a les negociacions del clima. Així, hi ha empreses grans que

«Les temperatures pujaran entre tres i quatre graus i, si no volem deixar casa nostra, ens hi haurem d'adaptar»

«A la Fundació no hi ha administracions. Els polítics pensen a curt termini, mentre que l'empresari inverteix pensant en la generació següent»

«Les negociacions pel clima són molt importants i serveixen per anar avançant, però no n'hi ha prou amb el que s'està fent»

«Per la meua feina viatjo molt i un dels meus objectius a la vida és conèixer cada dia almenys una persona nova»

ja es fan elles el seu càlcul de petjada, però estan amb nosaltres per tenir la capacitat d'estar en aquestes negociacions, al que es coneix com a zona blava. A l'última COP a Sharm el Sheikh, a Egipte, em vaig emportar més de trenta empreses. Això és un equip negociador molt potent.

Sens dubte ja és tota una veterana.

Com a anècdota, el que va ser ministre del Perú, Manuel Pulgar-Vidal, em va dir, quan feia poc que havia estat nomenat, que es posava al meu costat durant dos o tres dies per veure com anava tot i aprendre.

Serveixen les negociacions?

Sí, serveixen molt, però no n'hi ha prou amb el que estem fent. Les emissions no paren de pujar. Europa ho fa molt bé però representa només el 9 per cent de les emissions mundials. Des de l'any 2000 els sis països més emissors del planeta, per ordre, han sigut: Xina, Estats Units, Índia, Rússia, Japó i Alemanya. Ara a Alemanya l'ha superat Iran. També hi ha països en els que no pensem, com seria el cas de Mongòlia, on hi ha molts pous de petroli i gas mal segellats que emeten metà les 24 hores del dia.

Què podem fer?

Com tenim la guerra perduda, hem de guanyar batalletes. I els que ens volem quedar al nostre territori, ens hem d'adaptar.

Quin és l'escenari?

La temperatura a la nostra zona pot pujar tres o quatre graus més. Això és terrible, perquè perdrem molta biodiversitat. A nivell internacional, a l'Atlàntic hi ha ara cada any cinc huracans de màxim nivell, quan abans n'hi havia un cada cinc o sis anys. Al 2021, quatre països de la península aràbiga van estar per sobre dels 50 graus de dia i de nit diversos dies seguits. La taca del mapa del món amb condicions inhabilitables creixerà a tot el centre del planeta per a l'any 2070. Això inclou bona part de l'Índia, on es preveuen milions de migrants climàtics.

En l'àmbit local, el Delta és un dels llocs més amenaçats.

El problema que té el Delta és que l'aigua del mar aflorarà per les basses i l'inundarà. I com hi haurà

permanentment aigua salada, no es podrà cultivar. Però quan serà? no ho sé. Un científic em va dir una vegada que no plantés més tarongers a Tortosa, que el que havia de plantar en aquesta zona eren palmeres datileres. Ja en tinc set a la finca.

Pinta un futur desastrós.

No, simplement ens hi hem d'adaptar. La flora i la fauna ja s'estan desplaçant, i per exemple, els pescadors de Palamós capturen espècies de peixos pròpies d'Andalusia. Jo la masia no la vendré mai i vull quedar-me a les Terres de l'Ebre. Per això m'he d'adaptar a les condicions que tindrem. De fet, ja estic preparant casa meua.

Hi ha esperança?

Hem de continuar lluitant per mitigar els efectes. I la manera de mitigar-los és reduint les emissions. Les noves generacions estan molt conscienciades, ells són l'esperança!

Com és la seva feina diària?

Per la meua feina viatjo constantment i sense equipatge. A sobre sempre porto el passaport. Des de fa temps la meua eina de treball és el telèfon mòbil, no tinc ordinador portàtil.

Quants països ha visitat?

He estat a tots els continents i connecto 126 països. El que més m'agrada és Etiòpia, però també zones com el sud de la Patagònia. I he menjat de tot, des de formigues de sucre a Colòmbia a iguanas a Mèxic. Un dels meus objectius a la vida és conèixer cada dia almenys una persona nova.

Un tarannà cosmopolita però alhora arrelat a la terra que ha transmès a la seva filla.

Sí, Anna està estudiant un màster en resolució de conflictes internacionals als Països Baixos i diu que vol treballar allà on pugui ajudar el màxim de gent. Tot i que la seva casa, per molts països on vagi, és Bitem.

Queden reptes personals al davant?

Ara la fundació funciona bé i seguirà sent útil. Per a mi veig un altre període professional, que no el tinc molt definit, però el que tinc clar és que el lloc de treball serà Bitem. Aniré pel món rebent-me amb els molts amics que tinc arreu, però vull treballar al cent per cent pel territori. Mitigar els efectes de l'emergència climàtica que vindrà i ajudar a adaptar-se a tothom, no té per què ser una empresa, pot ser un pagès o un ajuntament; dedicar temps a la informació i a la formació. I estar prop dels meus, amb la il·lusió posada en què un dia pugue ser iaia i ensenyar als nets tot el que vaig aprendre del meu pare.